

Jeugdhulp

1e halfjaar

2015

Jeugdhulp

1e halfjaar

2015

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2014-2015	2014 tot en met 2015
2014/2015	Het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2015
2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2014 en eindigend in 2015
2012/'13-2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2012/'13 tot en met 2014/'15

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Centraal Bureau voor de Statistiek, Textcetera, Den Haag
Druk: Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

verkoop@cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2015.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

1.	270 duizend jongeren met jeugdhulp	4
1.1	Jongens ontvangen vaker jeugdhulp dan meisjes	6
1.2	De meeste jeugdhulp bij kinderen in de basisschoolleeftijd	6
1.3	Relatief minder allochtone jongeren in jeugdhulp	7
1.4	Tien procent jeugdhulpontvangers ook in jeugdbescherming	7
1.5	Hoogste aandeel jeugdhulp in het noorden	8
1.6	Aantal hulptrajecten in het eerste halfjaar toegenomen	11
1.7	Meeste hulptrajecten gericht op behandeling	12
1.8	Meeste jeugdhulp doorverwezen door huisarts	13
1.9	Meeste hulptrajecten duren korter dan een half jaar	14
1.10	Jeugdhulptraject vaak volgens plan beëindigd	14
	Begrippenlijst	17

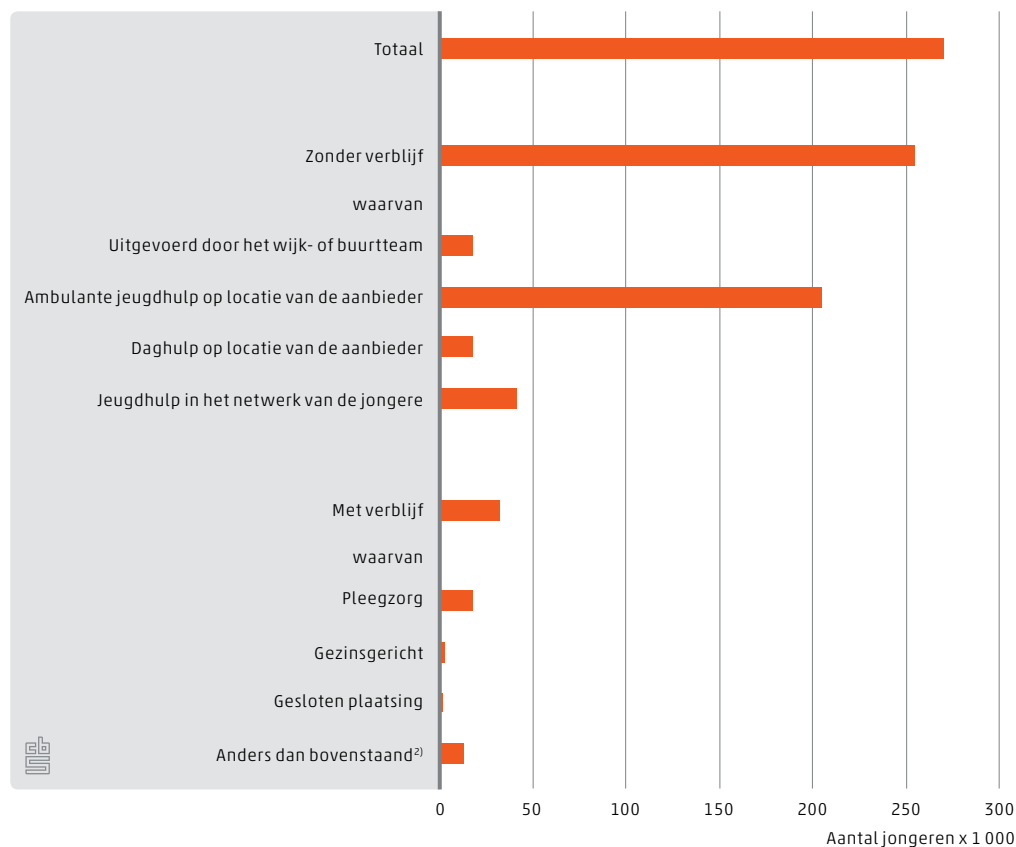
1.

270 duizend jongeren

met jeugdhulp

In de eerste zes maanden van 2015 kregen 270 duizend jongeren jeugdhulp. Voor de meeste jongeren, 204 duizend, was dat in de vorm van ambulante jeugdhulp op de locatie van de jeugdhulpaanbieder. Bijna 32 duizend jongeren kregen jeugdhulp met verblijf. Hiervan waren 17 duizend jongeren in een pleeggezin opgenomen en 2 765 ondergebracht in gezinsgerichte opvang (figuur 1.0.1).

1.0.1 Jongeren met jeugdhulp, 1e halfjaar 2015*1)

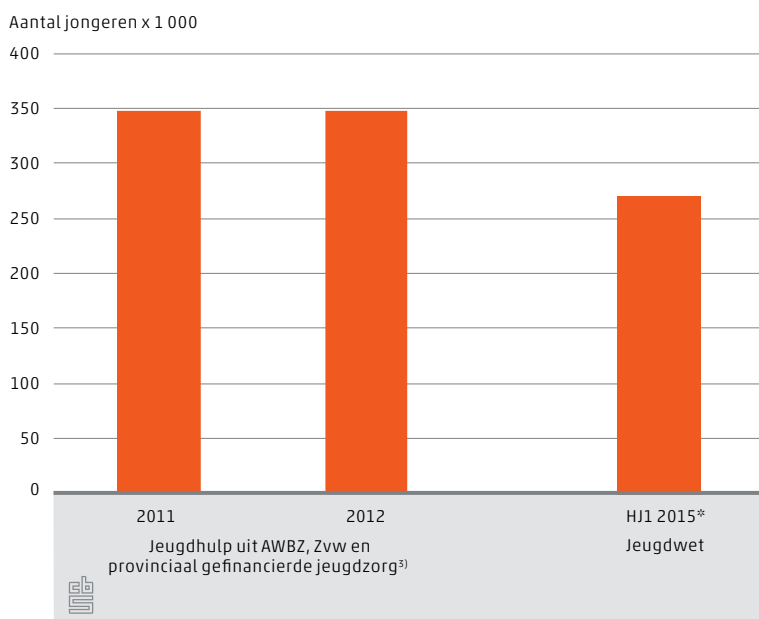
Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 22 jaar. Jongeren met meerdere hulpvormen komen meerdere malen in de figuur voor.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

Het aantal jongeren met jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2015 bedraagt ongeveer 75 procent van het aantal jongeren dat in het gehele jaar 2012 jeugdhulp ontving (figuur 1.0.2). Voor het ingaan van de Jeugdwet op 1 januari 2015 was de jeugdhulp deels gefinancierd volgens de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) en deels door de provincies. Het cijfer over 2015 laat zich lastig vergelijken met dat over 2011 en 2012. Het beschrijft immers een halfjaar waar 2011 en 2012 jaarcijfers zijn.

1.0.2 Jongeren met jeugdhulp, 2011-1e halfjaar 2015¹⁾²⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ De cijfers over 2011 en 2012 beslaan gehele kalenderjaren; het cijfer over H1 2015 betreft uitsluitend de eerste zes maanden van dit jaar.

³⁾ Provinciaal gefinancierde jeugdzorg exclusief jeugdbescherming en jeugdreclassering.

1.1 Jongens ontvangen vaker jeugdhulp dan meisjes

In het eerste halfjaar van dit jaar ontvingen veel meer jongens dan meisjes jeugdhulp. Dit gold zowel voor jeugdhulp met verblijf als voor jeugdhulp zonder verblijf. In totaal kregen 109 duizend meisjes en 160 duizend jongens jeugdhulp (tabel 1.3.1).

1.2 De meeste jeugdhulp bij kinderen in de basisschoolleeftijd

De helft van alle jongeren met jeugdhulp was tussen 4 en 11 jaar oud, ruim 139 duizend in het eerste halfjaar van 2015. Dat komt overeen met 9,2 procent van alle kinderen in Nederland in deze leeftijdsklasse. Bij de jongste kinderen tot en met drie jaar lag dit aandeel met 1,7 procent flink lager. Bij de 12- tot en met 17-jarigen was het aandeel jongeren met jeugdhulp 9,4 procent en bij jongeren vanaf 18 jaar kwam jeugdhulp in veel mindere mate voor: 0,4 procent. Over alle leeftijdsklassen tezamen was het aandeel jongeren met jeugdhulp 6,0 procent. Als de groep van 18 jaar en ouder buiten beschouwing gelaten wordt, was het aandeel 7,7 procent.

1.3 Relatief minder allochtone jongeren in jeugdhulp

In het eerste halfjaar van 2015 ontvingen 38 725 niet-westerse allochtone jongeren jeugdhulp. Dit komt overeen met 5,2 procent van alle niet-westerse allochtone jongeren in Nederland. Bij westerse allochtone jongeren is dit 5,4 procent. Deze percentages zijn lager dan bij de autochtone jongeren. Meer dan zes procent van de autochtone jongeren ontving jeugdhulp.

1.3.1 Jeugdhulp naar demografische kenmerken van de jongere, 1e halfjaar 2015*¹⁾

	Totaal jongeren in Nederland (op 1 januari 2015)	Jongeren met jeugdhulp		
		totaal	zonder verblijf	met verblijf
Aantal				
Totaal	4 460 620	270 145	254 110	32 120
Geslacht				
Jongens	2 280 150	160 550	152 360	16 910
Meisjes	2 180 470	109 595	101 750	15 205
Leeftijd in klassen				
0 tot en met 3 jaar	703 140	11 855	10 345	2 380
4 tot en met 11 jaar	1 510 075	139 565	133 815	11 285
12 tot en met 17 jaar	1 215 975	114 270	106 505	16 980
18 tot en met 22 jaar	1 031 430	4 455	3 440	1 470
Herkomst				
Autochtoon	3 366 505	212 835	201 970	22 080
Westerse allochtoon	346 120	18 580	17 295	2 740
Niet-westerse allochtoon	747 995	38 725	34 840	7 295

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 22 jaar. Jongeren met meerdere hulpvormen komen meerdere malen in de tabel voor.

1.4 Tien procent jeugdhulpontvangers ook in jeugdbescherming

Bijna negentig procent van de jongeren met jeugdhulp ontving geen andere vorm van jeugdzorg. Van alle 270 duizend jongeren met jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2015, kreeg 10 procent in dezelfde periode ook jeugdbescherming. Er waren 24 850 jongeren met jeugdhulp en jeugdbescherming en er kregen 980 jongeren zowel jeugdhulp als jeugdbescherming en jeugdreclassering (tabel 1.4.1). Bij 2 335 jongeren was naast jeugdhulp ook een jeugdreclasseringsmaatregel van kracht (1 procent). Jongeren kunnen pas vanaf 12 jaar een jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd krijgen en jeugdbescherming houdt op zodra de betreffende jongere de leeftijd van achttien jaar bereikt. Hierdoor zijn de cellen in tabel 1.4.1 voor deze leeftijdscategorieën leeg.

1.4.1 Samenloop jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering naar leeftijdscategorie, 1e halfjaar 2015*¹⁾

	Totaal	0 tot en met 3 jaar	4 tot en met 11 jaar	12 tot en met 17 jaar	18 tot en met 22 jaar
Aantal jongeren					
Alleen jeugdhulp	241 980	9 330	128 530	100 050	4 075
Alleen jeugdbescherming	11 785	2 065	5 195	4 525	0
Alleen jeugdreclassering	5 625	0	0	2 470	3 155
Jeugdhulp en jeugdbescherming	24 850	2 530	11 035	11 290	0
Jeugdhulp en jeugdreclassering	2 335	0	0	1 950	380
Jeugdbescherming en jeugdreclassering	375	0	0	375	0
Jeugdhulp en jeugdbescherming en jeugdreclassering	980	0	0	980	0

Bron: CBS.

¹⁾ Jongeren die in het eerste halfjaar van 2015 jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering hadden.

1.5 Hoogste aandeel jeugdhulp in het noorden

Van de in totaal 270 duizend jongeren met jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2015 woonden er 61 duizend in Zuid-Holland¹⁾. Zeeland had het kleinste aantal jongeren in jeugdzorg, 6 duizend. De meeste jongeren in jeugdzorg kwamen uit Rotterdam (10 duizend), Amsterdam (9 duizend) en Den Haag (7 duizend). Echter, wanneer we kijken naar het aandeel van de jongeren in jeugdzorg ten opzichte van alle jongeren in de gemeente, dan blijkt dat in de gemeenten Assen en Appingedam meer dan 12,5 procent van de jongeren tot 18 jaar jeugdhulp kreeg. Ook in de gemeenten Eemsmond, Pekela, Oldambt en De Marne kregen meer dan 12 procent van de jongeren tot 18 jaar jeugdhulp (zie figuur 1.5.2). De gemeente Oss had het hoogste percentage jongeren van 18 jaar en ouder met jeugdhulp, namelijk 2,3 procent, gevolgd door Uden (2,1 procent) en Zaltbommel (1,6 procent).

Relatief gezien werd de meeste jeugdhulp verleend in gemeenten met tussen de 50 duizend en 150 duizend inwoners (tabel 1.5.1). Dit gold voornamelijk voor kinderen jonger dan 18 jaar. In de grote steden met meer dan 250 duizend inwoners wordt relatief de meeste jeugdhulp geleverd aan jongeren van 18 tot en met 22 jaar.

¹⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie <http://www.voordejeugd.nl/attachments/article/1373/Factsheet%20Woonplaatsbeginsel.pdf>

1.5.1 Aantal jongeren met jeugdhulp als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeentegrootte, 1e halfjaar 2015*

	0 tot en met 17 jaar	18 tot en met 22 jaar
	% van het totale aantal personen	
Totaal Nederland	7,75	0,43
Gemeenten met		
Minder dan 5 000 inwoners	5,48	0,10
5 000 tot 10 000 inwoners	7,05	0,17
10 000 tot 20 000 inwoners	7,35	0,32
20 000 tot 50 000 inwoners	7,56	0,37
50 000 tot 100 000 inwoners	8,38	0,52
100 000 tot 150 000 inwoners	9,03	0,48
150 000 tot 250 000 inwoners	7,52	0,41
250 000 inwoners of meer	7,03	0,54

Bron: CBS.

Wat is een hulptraject?

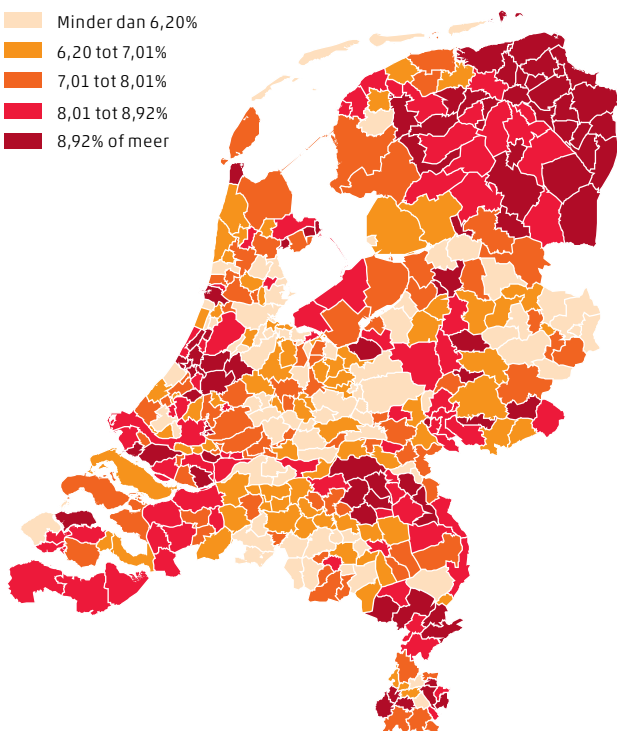
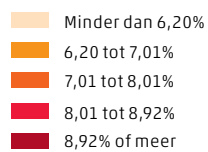
De cijfers van het CBS over dit onderwerp gaan soms over de (aantallen) jongeren en soms over de (aantallen) jeugdhulptrajecten. Een jeugdige kan één of meerdere hulptrajecten tegelijk doorlopen. Een hulptraject bestaat uit een combinatie van hulpvorm en aanvangsdatum. Omdat een jongere meerdere trajecten tegelijk kan doorlopen, verschilt het aantal jeugdhulptrajecten van het aantal jongeren dat CBS rapporteert: het aantal hulptrajecten komt hoger uit.

Als een jongere in één periode meerdere hulptrajecten doorloopt met dezelfde hulpvorm dan worden deze trajecten samengenomen. In de cijfers tellen deze dan mee als één doorlopend hulptraject. Dit gebeurt ook als de aanvangsdatums verschillen: het gaat erom dat de hulptrajecten elkaar overlappen. De aanvangsdatum wordt in dat geval gezien als de datum waarop de hulp voor het eerst is gestart, en de einddatum is de datum waarop de laatste hulp wordt beëindigd.

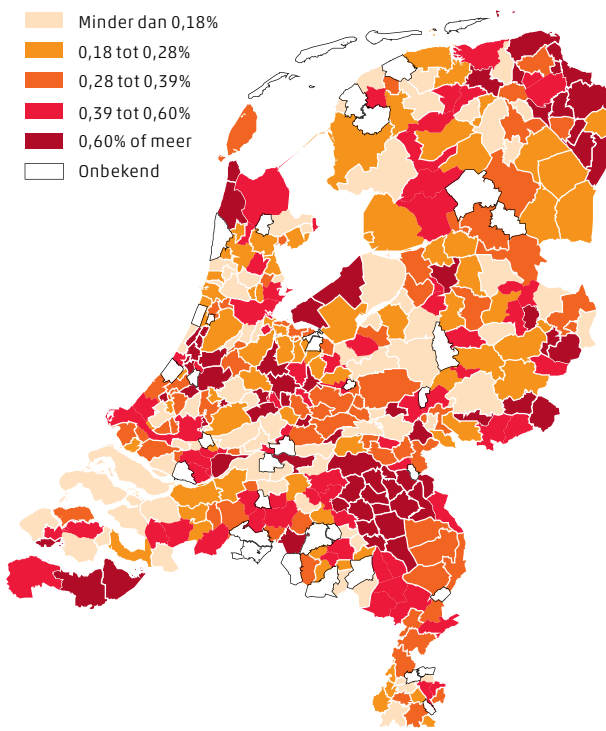
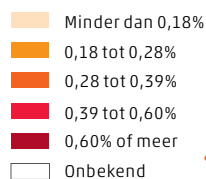

1.5.2 Jongeren met jeugdhulp als percentage van het totale aantal jeugdigen, naar gemeente en jeugdregio, 1e halfjaar 2015*¹⁾

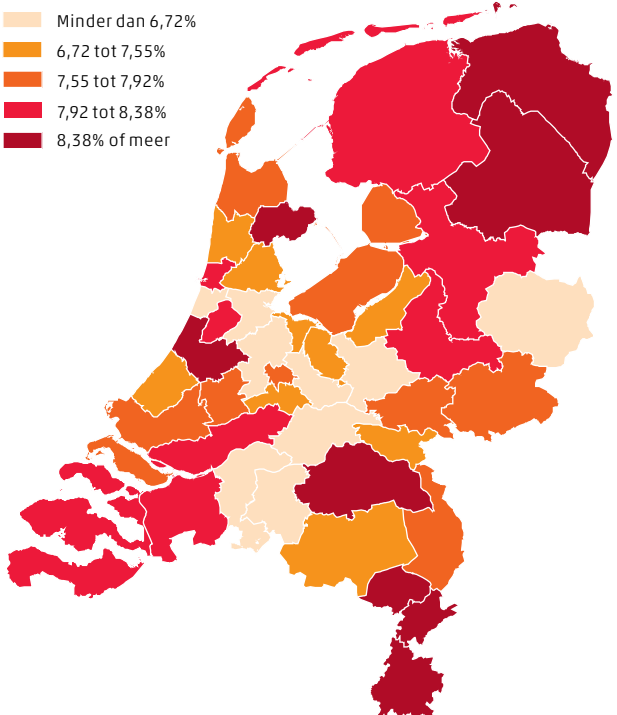
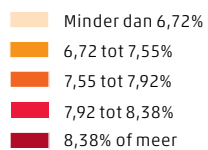
Jeugdhulp 0 t/m 17 jaar, naar gemeente

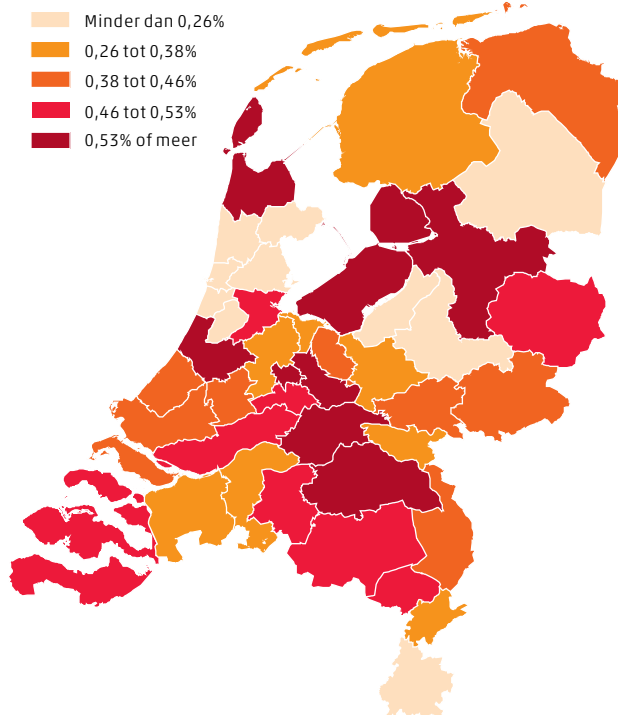
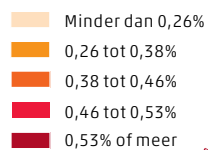
Jeugdhulp 18 t/m 22 jaar, naar gemeente

Jeugdhulp 0 t/m 17 jaar, naar jeugdregio

Jeugdhulp 18 t/m 22 jaar, naar jeugdregio

Bron: CBS.

¹⁾ Linker figuren: personen van 0 tot en met 17 jaar. Rechter figuren personen van 18 tot en met 22 jaar.

1.6 Aantal hulptrajecten in het eerste halfjaar toegenomen

Gedurende het eerste halfjaar van 2015 is het aantal lopende hulptrajecten²⁾ flink toegenomen. Op 1 januari waren ruim 220 duizend jeugdhulptrajecten actief en op 30 juni 266 duizend, een toename van bijna 21 procent (tabel 1.6.1).

Vanwege de invoering van de Jeugdwet per 1 januari 2015 was het aantal inschrijvingen, voornamelijk vanwege administratieve redenen, op deze datum zeer groot. Dit geeft een vertekend beeld van de werkelijke in- en uitstroom in het eerste halfjaar van 2015. Daarom is er voor gekozen om in deze rapportage de instroom te definiëren als nieuwe trajecten met een begindatum vanaf 2 januari 2015 tot en met 30 juni 2015.

De relatieve uitstroom, dat wil zeggen de uitstroom ten opzichte van het totaal aantal actieve hulptrajecten, is het grootst bij gesloten plaatsing. In totaal zijn 338 duizend hulptrajecten tijdens het eerste halfjaar actief geweest: deze trajecten liepen op enig moment tijdens de eerste zes maanden van 2015. Daarvan betrof het 302 duizend keer een hulptraject zonder verblijf, en 36 duizend keer een hulptraject met verblijf.

1.6.1 Stromen van jeugdhulptrajecten, naar hulpvorm, 1e halfjaar 2015*¹⁾

	Beginstand (1 januari 2015)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30 juni 2015)	Actief in H1 ²⁾
Aantal jeugdhulptrajecten					
Totaal jeugdhulp	220 555	117 705	71 740	266 525	338 265
Totaal zonder verblijf	192 530	109 530	63 735	238 325	302 060
waarvan					
uitgevoerd door het wijk- of buurtteam	5 710	13 800	4 615	14 895	19 510
ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder	144 730	76 280	42 470	178 540	221 010
daghulp op locatie van de aanbieder	12 850	5 400	3 385	14 870	18 250
jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige	29 245	14 040	13 260	30 025	43 285
Totaal met verblijf	28 025	8 180	8 010	28 195	36 205
waarvan					
pleegzorg	15 890	2 115	2 225	15 780	18 000
gezinsgericht	2 090	740	590	2 240	2 830
gesloten plaatsing	1 020	850	755	1 115	1 870
overig met verblijf ³⁾	9 025	4 480	4 440	9 060	13 500

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ Jeugdhulptrajecten die op enig moment tijdens het eerste halfjaar van 2015 liepen.

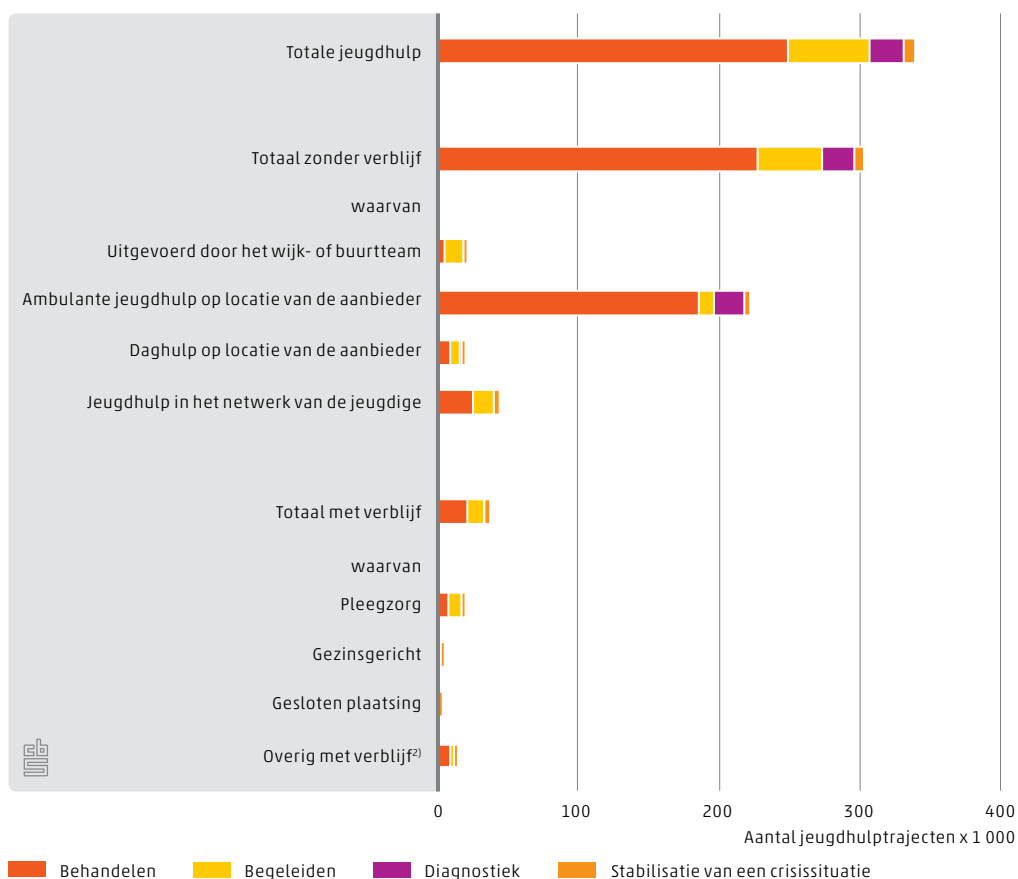
³⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

²⁾ Lopende hulptrajecten zijn trajecten die op het peilmoment nog niet beëindigd zijn.

1.7 Meeste hulptrajecten gericht op behandeling

Van alle 338 duizend jeugdhulptrajecten die op enig moment tijdens het eerste halfjaar van dit jaar liepen, was 74 procent gericht op behandeling. Bij 17 procent van de hulptrajecten betrof het begeleiding (figuur 1.7.1). De overige trajecten waren gericht op diagnostiek (7 procent) en stabilisatie van een crisissituatie (2 procent). Ten opzichte van de andere vormen van jeugdhulp deden wijk- en buurtteams relatief vaker aan begeleiding en minder aan behandeling en stabilisatie van een crisissituatie.

1.7.1 Jeugdhulptrajecten naar hulpvorm en perspectief, 1e halfjaar 2015^{*1)}

Bron: CBS.

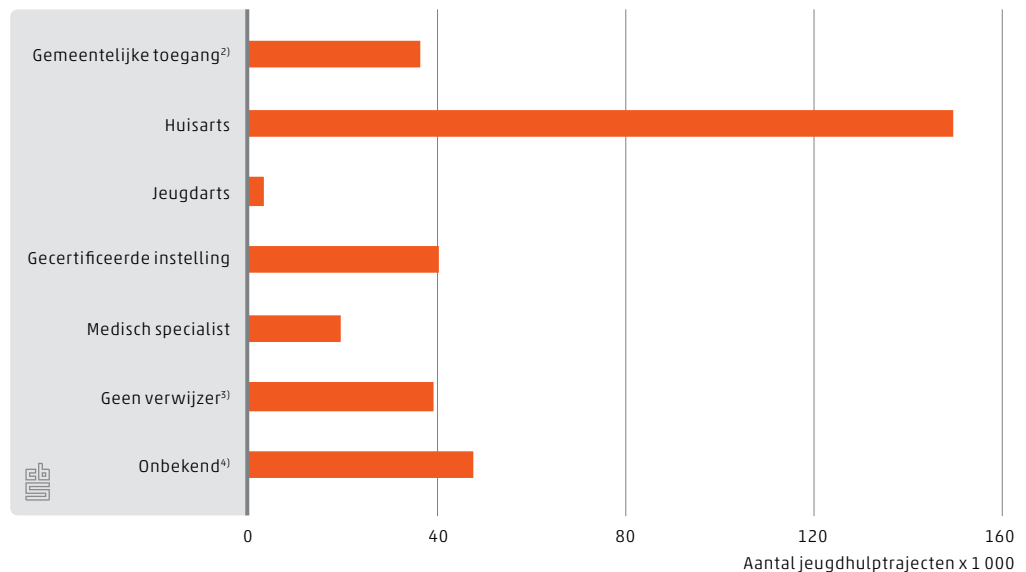
¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

1.8 Meeste jeugdhulp doorverwezen door huisarts

Van alle hulptrajecten die op enig moment in het eerste halfjaar van dit jaar actief waren, zijn er bijna 150 duizend gestart na verwijzing door een huisarts (figuur 1.8.1). Daarnaast zijn 40 duizend hulptrajecten gestart via gecertificeerde instellingen.

1.8.1 Jeugdhulptrajecten naar verwijzer, 1e halfjaar 2015*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ Hieronder vallen ook de verwijzingen van de politie, het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) en het onderwijs.

³⁾ Jeugdhulp die vrij toegankelijk is.

⁴⁾ Betreft alleen verwijzingen vóór 1-1-2015.

Er waren bijna 40 duizend jeugdhulptrajecten in het eerste halfjaar van 2015 zonder verwijzer. Dit betreft vrij toegankelijke jeugdhulp. De gemeente bepaalt zelf welke jeugdhulp vrij toegankelijk is. Daarom kan het per gemeente anders zijn. Daarnaast hadden 48 duizend trajecten een onbekende verwijzer. Dit betreft trajecten die voor 1 januari 2015 zijn gestart en waarvan de verwijzer niet meer te achterhalen was.

1.9 Meeste hulptrajecten duren korter dan een half jaar

Van alle 71 740 jeugdhulptrajecten die in het eerste halfjaar van 2015 zijn beëindigd (de uitstroom, zie tabel 1.6.1), hebben bijna 30 duizend korter dan drie maanden geduurd (41 procent). Meer dan tachtig procent van de jeugdhulptrajecten duurde korter dan een jaar.

Een jeugdhulptraject duurde gemiddeld 236 dagen. Alleen pleegzorgtrajecten vormen daarop een uitzondering, die duurden gemiddeld ruim twee keer zo lang, namelijk 752 dagen (tabel 1.9.1).

1.9.1 Doorlooptijd van verleende jeugdhulp, naar hulpvorm, 1e halfjaar 2015*¹⁾

	Duur van het jeugdhulptraject					Gemiddelde duur
	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden	
	Aantal jeugdhulptrajecten					Dagen
Totaal	29 720	20 140	9 080	10 840	1 960	236
Zonder verblijf	26 270	18 625	7 925	9 535	1 375	220
waarvan						
uitgevoerd door het wijk- of buurtteam	2 765	1 185	390	260	20	117
ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder	17 705	13 670	4 085	6 030	980	220
daghulp op locatie van de aanbieder	1 075	865	695	670	85	258
jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige	4 725	2 910	2 760	2 575	290	249
Totaal met verblijf	3 450	1 515	1 155	1 305	585	363
waarvan						
pleegzorg	660	370	290	480	425	752
gezinsgericht	305	130	70	60	25	224
gesloten plaatsing	295	190	165	95	5	176
overig met verblijf ²⁾	2 185	825	630	665	130	219

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar, die zijn beëindigd tijdens het eerste halfjaar van 2015.

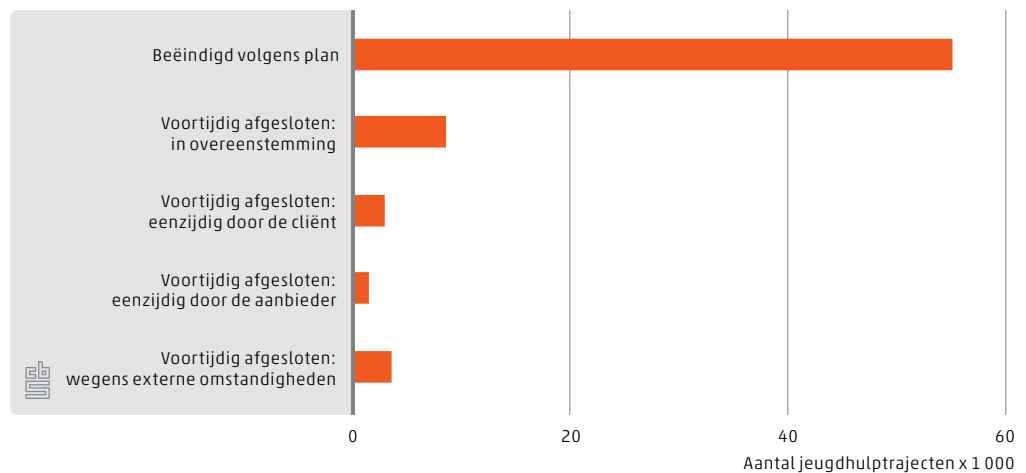
²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

1.10 Jeugdhulptraject vaak volgens plan beëindigd

Van alle, in het eerste halfjaar van dit jaar, beëindigde jeugdhulptrajecten werden 55 duizend trajecten beëindigd volgens plan (figuur 1.10.1). Dit komt overeen met 77 procent van de gevallen. Naast het beëindigen volgens plan werd 12 procent van de gevallen voortijdig afgesloten in overeenstemming tussen cliënt en aanbieder. Eenzijdige beëindiging door de jeugdige of door de aanbieder kwam veel minder vaak voor: respectievelijk in 4 en 2 procent van de gevallen.

1.10.1 Beëindigde jeugdhulptrajecten, naar reden beëindiging, 1e halfjaar 2015*1)

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdhulptrajecten voor personen van 0 tot en met 22 jaar, beëindigd in het eerste halfjaar van 2015.

Meer informatie over jeugdhulp kunt u vinden op de website van CBS

Onderzoeksbeschrijving Beleidsinformatie Jeugd

<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/gezondheid-welzijn/methoden/dataverzameling/korte-onderzoeksbeschrijvingen/2015-beleidsinformatie-jeugd-onderzoeksbeschrijving.htm>

Jongeren met jeugdzorg en jeugdzorgtrajecten; wijken, 2015

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82964NED>

Jongeren met meerdere vormen van jeugdzorg; kenmerken, (jeugdzorg)regio

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82965NED>

Jongeren met meerdere vormen van jeugdzorg; regio (gemeente)

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82966NED>

Trajecten jeugdzorg; duur, (jeugdzorg)regio, op peildatum

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82967NED>

Trajecten jeugdzorg; regio (gemeente), op peildatum

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82968NED>

Jongeren met jeugdzorg; persoonskenmerken, op peildatum

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82969NED>

Jeugdhulptrajecten; verwijzer, perspectief

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82970NED>

Jeugdhulptrajecten; verwijzer, regio (gemeente)

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82971NED>

Indicatoren jeugdzorg; gemeenten

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82972NED>

Begrippenlijst

Jeugdhulp

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is jeugdhulp:

- 1°. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jongeren en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblemen van ouders;
- 2°. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jongeren met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en
- 3°. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jongeren met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van achttien jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht;

In de Jeugdwet zijn randvoorwaarden en kwaliteitseisen opgenomen waaraan de jeugdhulp en/of jeugdhulpaanbieders moeten voldoen, zoals dossiervorming, een plan (hulpverleningsplan, behandelplan) en bewaking en beheersing van de kwaliteit. Voor de jeugdhulp waarover aan CBS gerapporteerd moet worden gelden al deze randvoorwaarden en eisen.

Als een jeugdhulpaanbieder een jeugdige (anonieme) adviezen of consulten biedt, ook al is dat voorafgaande aan de start van jeugdhulp, dan geldt dit niet als jeugdhulp waarover gegevens verstrekt moeten worden aan CBS. Dit geldt tevens voor het verstrekken van folders en overige vormen van informatie.

De volgende vormen van jeugdhulp worden onderscheiden:

Jeugdhulp zonder verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft thuis, in het eigen gezin. Of anders gezegd, de jongere slaapt thuis. In ieder geval formeel. Het kan zijn dat de jongere bij opa en oma slaapt of bij iemand anders, echter dit is dan niet formeel zo geregeld.

Uitgevoerd door het wijk- of buurtteam – Nagenoeg elke gemeente werkt met de inzet van wijk- of buurtteams. Soms beperken deze teams zich tot het coördineren van de hulp aan de jongere, maar veelal bieden deze teams ook zelf hulp.

Ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder – Ambulante jeugdhulp op locatie betreft ambulante hulp of groepsgesprekken op het kantoor waarbij in principe één (algemene) expertise tegelijkertijd binnen de hulpverlening wordt ingezet.

Daghulp op locatie van de aanbieder – Bij daghulp is een begeleider of hulpverlener minimaal een dagdeel in de nabije omgeving van de jongere. De hulp kan individueel plaatsvinden, maar ook in een groep. Dagbesteding en dagstructurering vallen hier ook onder. Daghulp vindt plaats op de locatie van de aanbieder. Een belangrijk kenmerk van de dagbehandeling is dat een multidisciplinair team voor de dagbehandeling wordt ingezet. Het gaat bijvoorbeeld om een combinatie van fysiotherapie, gedragstherapie en psychotherapie die tijdens de dagbehandeling wordt ingezet.

Jeugdhulp in het netwerk van de jongere – Jeugdhulp in het netwerk van de jongere vindt plaats bij de jongere thuis, op school of elders in het netwerk van de jongere. In ieder geval niet op locatie bij de aanbieder. De intensiteit kan variëren van één of enkele uren tot 24 uur per dag.

Jeugdhulp met verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft elders. Of anders gezegd, de jongere slaapt formeel niet thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

Pleegzorg – Vorm van jeugdhulp waarbij een jongere (tijdelijk) wordt opgenomen in een pleeggezin en waarbij pleegkind, pleegouders en eigen ouders worden begeleid door een pleegzorgaanbieder.

Gezinsgericht – Alle vormen van verblijf die een gezinssituatie benaderen, maar geen pleegzorg zijn. Te denken valt aan gezinshuizen, logeerhuizen en zorgboerderijen waar overnacht wordt.

Gesloten plaatsing – De jongere verblijft bij een jeugdhulpaanbieder op basis van een machtiging gesloten jeugdzorg of op basis van een machtiging BOPZ (Wet Bijzondere Opname Psychiatrische Ziekenhuizen).

Overig verblijf bij een jeugdhulpaanbieder – De jongere verblijft op de accommodatie van de jeugdhulpaanbieder, veelal in een groep met andere jongeren. In feite betreft het alle vormen van verblijf die niet onder een van de voorgaande categorieën vallen. Hieronder vallen ook begeleid wonen en kamertraining.

Perspectief

Perspectief beschrijft het doel van het jeugdhulptraject. De optie 'stabilisatie van een crisissituatie' wordt alleen gebruikt als dit het enige perspectief van de door de jeugdhulpaanbieder geleverde jeugdhulp is. Hulpverlening vangt regelmatig aan met een crisissituatie. In veel gevallen leidt dit tot een langere periode van hulpverlening. In die gevallen wordt er gekozen voor de perspectieven begeleiden of behandelen. De optie diagnostiek wordt vergelijkbaar alleen gehanteerd als diagnostiek het enige perspectief is. Begeleiden gaat om activiteiten waarmee een jeugdige wordt ondersteund bij het uitvoeren van dagelijkse levensverrichtingen en het aanbrengen en behouden van structuur in en regie over het persoonlijk leven. Bij behandelen gaat het globaal om het oplossen of verhelpen van een psychisch, psychosociaal, gedrags- of

opvoedprobleem dan wel een psychische stoornis. Behandelen kan ook gericht zijn op het leren omgaan met, verminderen of stabiliseren van het probleem of de stoornis.

Gecertificeerde instelling

Gecertificeerde instellingen zijn organisaties die, conform de Jeugdwet, maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoeren. Deze instellingen moeten in het bezit zijn van een certificaat. Daarvoor moeten zij aan een aantal eisen voldoen gericht op het borgen van de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Jeugdbescherming

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Het doel van de kinderschermingsmaatregelen is het opheffen van de bedreiging voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.

Jeugdreclassering

Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.

Verwijzer

De organisatie of persoon die de jongere en/of zijn/haar ouders heeft verwezen naar de jeugdhulp. Het betreft organisaties of personen die rechtstreeks jongeren en hun ouders op grond van de Jeugdwet kunnen doorverwijzen naar jeugdhulp. De Jeugdwet stelt dat tussen gemeenten en betrokkenen afspraken worden gemaakt over de voorwaarden waaronder en wijze waarop de rechtstreekse verwijzing verloopt.

Gemeentelijke toegang – De jongere is door de gemeente of een gemeentelijke organisatie aangemeld bij een jeugdhulpaanbieder.